

PARES I MESTRES: FRONT A FRONT, O COLZE A COLZE

Ara que comença el curs escolar m'ha semblat oportú fer una reflexió en veu alta sobre les relacions entre pares i escola. No es pot, però, plantejar-se la qüestió entre ambdues parts oblidant-se dels tercers, els nens, fills dels uns i alumnes dels altres, o mioriuue són els primers, doncs són els qui ocupen el lloc central i és a ells a qui va destinat el muntatge escolar, pel bé dels quals, pares i mestre emca qui, malgrat això, escoltem poc.

Així els desacords entre pares i mestres es centren a vegades en el mètode, tècnica o manera d'ensenyar; però a mi m'interessa més saber com el nen APREN, i què és el que aprèn a casa i què a l'escola.

QUE ES APRENDRE?

Aprendre significa tornar-se semblant a qui ensenya, identificar-se amb qui ensenya; per tant, qui aprèn ha de reconèixer a l'altre, primer com a pare i després com a mestre (i primer com a mare i després com a mestre). Per al nen el pare ho sap tot i és superior a tots els restants homes; per tant, quelcom que mereixi la pena de ser sabut ha de ser per desig del pare, perquè així ho vol aquest. Per tant és fonamental l'autorització que dóna el pare al mestre perquè el nen aprèngui allò que el mestre li vol ensenyar; és a dir, **hi ha un prestigi** (el prestigi del pare que ho sap tot) **que se li ha de donar al mestre per reconèixer com a vertader tot el que aquest diu.**

Resumint, per que el nen aprèngui a l'escola, aprèngui d'un mestre, és necessari que:

- El pare desitgi que el nen aprèngui.
- El pare autoritzi al mestre com a substitut seu.
- El pare doni al mestre el prestigi de que el que aquest diu, ensenya, és real i vertader.

ALIAR-SE O ENFRONTAR-SE

Per què es donin aquestes condicions és necessari que l'escola i la família, mestres i pares, s'aliïn en la tarea comú d'ensenyar. Però sabem que moltes

vegades això no és així i que hi ha pares que desautoritzen al mestre (negant-li el prestigi del què parlàvem més amunt) i viceversa. Malgrat no es manifesti obertament, es percep en certes actituds de recel i desconfiança envers els mestres, d'una banda, i envers els pares, de l'altra.

Segons el meu parer, una de les causes d'una situació així és de naturalesa social. L'escola, com a institució, està feta a la mida de la classe mitja; la seva organització, els seus continguts, els seus objectius, etc. serveixen a unes condicions i ideals de classe mitja. Molts pares de nens de l'Escola Pública tenen una altra extracció social i diferents valors culturals igualment respectables, i és per aquest motiu que moltes vegades no se senten identificats amb els valors de l'escola; dit d'una altra manera, per a ells l'escola hauria de ser d'una altra forma i ensenyar-se de tal o qual manera o en un idioma determinat, etc.

Però llavors, quina cultura integrarà i aprendrà el nen? La del pare o la del mestre. Aquesta doble situació porta problemes d'aprenentatge en els nens (que podem anomenar socials) i es fa més conflictiva

quan pares i mestres s'enfronten, doncs, sense pensar-ho, estan traslladant la dissociació als nens, doncs si aprenen d'uns, "traïcionen" als altres; no oblidem que aprendre significa identificar-se amb el que ensenya.

EL CANVI HA DE PARTIR DE L'ESCOLA

Indubtablement no es pot acusar als pares de posseir una determinada cultura ni molt menys de pertanyer a una classe social; per aquest motiu el canvi per superar aquesta situació ha de venir de la mà del mestre. Són els mestres els que han de donar la confiança als pares, entendre llurs punts de vista, convidar-los a participar a l'escola per tal de superar junts les dificultats. Només així els pares donaran la seva confiança als mestres, i amb ella el prestigi necessari, el permís per tal que el nen integri la cultura del mestre, aprèngui a l'escola. Així podem aconseguir una escola viva i útil que s'enriqueixi amb les diferències; superant una concepció d'escola rígida, merament alfabetitzadora i transmissora de la cultura oficial.

Fernando Losada
Psicòleg Municipal

